MAX

PORTER

CÂȘTIGĂTOR AL PREMIULUI DYLAN THOMAS 2016

Durerea e o făptură înaripată

ROMAN

PANDORA M

Max Porter

Durerea e o făptură înaripată

Roman

Traducere din engleză de
Mihaela Buruiană

Pandora M
2017

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Grief is the Thing with Feathers
Max Porter
Copyright © Max Porter, 2015

„That Love is all there is“ from *The Poems of Emily Dickinson: Variorum Edition*, edited by Ralph W. Franklin, Cambridge, Mass.: The Belknap Press of Harvard University Press, Copyright © 1998 by the President and Fellows of Harvard College.
Copyright © 1951, 1955, 1979, 1983 by the President and Fellows of Harvard College

Copyright © Pandora M, 2017
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
W: **pandoram.ro**

Pandora M face parte din Grupul Editorial Trei

ISBN ePUB: 978-606-978-063-3
ISBN PDF: 978-606-978-064-0
ISBN Print: 978-606-978-019-0

Editori: Magdalena Mărculescu, Silviu Dragomir, Vasile Dem. Zamfirescu
Fondator: Ion Mărculescu, 1994
Redactor: Domnica Drumea
Design: Faber Studio
Coperta: © 2016 Luís Alegre/ Lord Mantraste/ 20|20 Editora
Director producție: Cristian Claudiu Coban
DTP: Florin Paraschiv
Corectură: Roxana Nacu, Maria Mușuroiu

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsește penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Pentru Roly

KRA

~~Iubirea~~-i totu-n lume

KRA

E tot ce știm despre ~~Iubire~~.

KRA

Ajunge! Pe măsura lui ~~brazdei~~

KRA

~~Povara~~ trebuie să fie.

Emily Dickinson

Partea întâi

Prelingerea nopții

BĂIEȚII

Pe perna mea e o pană.

Pernele sunt făcute din pene, culcă-te.

E o pană mare, neagră.

Vino să dormi în patul meu.

Și pe perna ta e o pană.

Hai să lăsăm penele unde sunt
și să dormim pe podea.

TATI

La patru sau cinci zile de la moartea ei, stăteam singur în camera de zi și mă întrebam ce să fac. Mă învârteam pe acolo, așteptam să treacă șocul, așteptam ca din modul aparent organizat în care-mi petreceam zilele să răsară un sentiment bine definit. Mă simțeam la fel de gol ca un spânzurat. Copiii dormeau. Eu beam. Fumam țigări răsucite la fereastră. Simțeam că poate principala consecință a dispariției ei avea să fie că eu urma să devin pentru totdeauna un organizator, un creator de liste care face schimb de clișee de recunoștință cu alții, un arhitect mecanic al rutinelor pentru niște copii mici fără mamă. Durerea mi se părea cvadridimensională, abstractă, vag familiară. Mi-era frig.

Prietenii și membrii familiei care zăboviseră pe acolo, plini de compasiune, plecaseră la ei acasă, la propriile vieți. Când copiii s-au dus la culcare, apartamentul n-a mai avut niciun sens, nimic nu se mișca.

S-a auzit soneria de la intrare și m-am pregătit sufletește pentru încă o dovadă de bunătate. Încă o lasagna, niște cărți, o îmbrățișare, niște vase mici cu mâncare gătită pentru băieți. Sigur, deveneam expert în comportamentul jelitorilor care mă înconjurau. Când ești în epicentru, capeți o înțelegere ciudat de antropologică a tuturor celorlalți: a copleșiților, a apaticilor afectați, a prea-târziu-veniților, a inoportunilor, a noilor celor-mai-buni-prieteni ai ei, ai mei, ai băieților. Oameni despre care încă habar n-am cine dracu’ erau. Mă simțeam ca Pământul în

fotografia aceea extraordinară cu planeta înconjurată de o centură groasă de deșeuri spațiale. Simțeam că aveau să treacă ani până când visul încâlcit cu spectacolul condoleanțelor la moartea soției mele avea să se risipească suficient încât să văd din nou spațiul negru. Sigur, nu mai este nevoie să spun, astfel de gânduri mă făceau într-un fel să mă simt vinovat. Dar, îmi ziceam eu în apărarea mea, totul s-a schimbat, ea nu mai este și pot să gândesc ce vreau. Ea ar fi de acord, pentru că întotdeauna eram prea analitici, cinici, probabil neloiali, nedumeriți. Niște vipere pline de intenții bune care făceau autopsia cinelor la care fuseserăm invitați. Ipocriți. Prieteni.

A sunat din nou.

Am coborât scările mochetate în holul friguros și am deschis ușa din față.

Nu erau nici felinare, nici containere, nici pietre de pavaj. Niciun contur, nicio lumină, niciun fel de formă, numai o duhoare.

S-au auzit un pocnet și un șuierat și am fost proiectat fără suflare pe prag. În hol era beznă și un frig de îngheț ai și m-am gândit: „În ce fel de lume trăim dacă sunt jefuit în casa mea, tocmai în seara asta?“ Apoi mi-am zis: „Sincer, ce mai contează?“ Mi-am zis: „Te rog, nu-i trezi pe băieți, au nevoie să doarmă. Îți dau și ultimul bănuț, numai nu-i trezi pe băieți“.

Am deschis ochii și era tot întuneric și totul trosnea, foșnea.

Pene.

Era un miros pătrunzător de putrefacție, o putoare dulce, ca de blană, de mâncare ușor stricată, de mușchi, piele tăbăcită și

drojdie.

Pene între degetele mele, în ochi, în gură, iar sub mine, un hamac din pene mă ridica la treizeci de centimetri deasupra pardoselii.

Un ochi negru ca smoala, lucios, mare cât fața mea, clipind încet, într-o orbită de piele, zbârcită, ieșind în afară dintr-un testicul de mărimea unei mingi de fotbal.

Ș̣.

ș̣ș̣ș̣ș̣ș̣ș̣ș̣ș̣ș̣ș̣ș̣ș̣.

Și a zis așa:

Nu voi pleca decât atunci când nu veți mai avea nevoie de mine.

Lasă-mă jos, am spus.

Nu înainte să saluți.

Lasă. Mă. Jos, am zis cu glas răgușit, iar urina mea a încălzit aripa care mă învăluia.

Ești speriat. Doar un mic salut.

Salut!

Spune cum trebuie.

M-am dat bătut, resemnat, și mi-am dorit ca soția mea să nu fie moartă. Mi-am dorit să nu stau îngrozit în hol, în îmbrățișarea unei păsări uriașe. Mi-am dorit să nu fac o obsesie din asta chiar când avea loc cea mai mare tragedie din viața mea.

Acestea erau dorințe reale. Era dureros de minunat. Începeam să mă limpezesc.

Salut, Kra, am spus. Mă bucur să te cunosc, în sfârșit.

*

Și a dispărut.

Pentru prima dată de zile întregi, am dormit. Am visat după-amiezi în pădure.

KRA[1]

Foarte romantică prima noastră întâlnire. Urât a mai făcut. Hopa, te-am prins. La etaj, un dormitor cu două scui-paturi, o mică jenă ghimpată, m-am strecurat prin perete și-am urcat în dormitorul de la mansardă ca să-i văd pe băieții ăia pufoși dormind în tăcere, zumzetul îmbătător al copiilor nevinovați, puf, uf, gac-pac-nac, toată camera încărcată de jale, fiecare suprafață Mami moartă, fiecare creion, tractor, haină, gheată, acoperite de o peliculă de durere. În jos pe scările lui Mami moartă, clac-clac, ghearele curbate fac, până-n dormitorul lui Tati, fostul cuibușor al lui Mami și-al lui Tati. Eram Vânătorul Herne, fără coarne, colos. Hidos. Iată-l! Praf. Beat mort. M-am aplecat deasupra lui și i-am mirosit respirația. Iz de tufiș putrezit, de albăstrele. I-am deschis gura cu forța și am numărat oasele, m-am înfruptat un pic din resturile rămase între dinții nespălați, i-am curățat, i-am aruncat corbește limba încoace și-ncolo, am ridicat pătura. I-am dat un sărut eschimos. I-am dat un sărut fluture. I-am dat un sărut fluturat, ca o pitulice. Mizerie (scame și praf între degete-n serie), boașe triste și călduțe, atârnând, ridicându-se încet, apoi coborând, în sus, apoi în jos, în sus, apoi în jos, mă rugam, respirația și epiderma șopteau „carne, aaa, carne, aaa, carne, aaa“ și era frumos, în sus (exact ca mine), apoi în jos (exact ca mine), ca un deltaplan (exact ca mine), ce ciudat că sosirea mea sub cearșafurile lui nu l-a sculat, duhoare, putregai-ai-vai, trezește-te, ființă omenească (PENE-N FUNDU’ TĂU, PENE-N VÂRFU’ PULII, ÎN GURĂ), dar el dormea în dormitorul-mausoleu. Omul era o rămășiță neînsemnată și am știut că ăsta era cel mai tare show, o

distracție pe cinste. Mi-am lăsat gheara pe globul lui ocular și am cântărit dacă să i-l scot ca să mă distrez sau de milă. Mi-am smuls o pană neagră ca smoala de pe scăfârlie și i-am lăsat-o pe frunte, ca, să, înfrunte.

Ca amintire, ca avertisment, ca prelingerea nopții la răsărit.

Ca o mică pauză de la jelit.

O să-ți dau un subiect de gândire, am șoptit. S-a trezit și nu m-a văzut, trauma neagră l-a înghițit.

înccccchhhheeet, a cloncănit el.

înccccchhhheeet.

---

[1] Am preluat numele *Kra* din volumul *Din cântecele lui Kra*, de Ted Hughes, traducere și pref. de Valentin Nicolescu, Editura Univers, București, 1977. (*N.t.*)

TATI

Azi m-am întors la muncă.

Am rezistat o jumătate de oră, apoi am mâzgălit.

Am făcut un desen cu înmormântarea. Toți aveau fețe de ciori, în afară de băieți.

KRA

Ia uite, uite, să sau să nu, oh, ciocăni-te-aș! Bună carte, fizic mișto, ușă deschisă, ușă trântită, scuipă, linge, ridică, oh, uite, gata.

Prospătură. Nu contează, seară de seară, în zori de zi, toate se schimbă, toate-s carne aici, toate-s carne acolo, duhoarea dă-o-ncolo. Să sau să nu, uh, macabru macadam. Comestibil, lipicios, camuflaj pe dos.

Cenușă-n cap sau i-o trag până-i scot matematica pe, scuze, scuze, scuze, stai! O mână retezată, rugi, lebede-n calești, cutie cu povești, să te pișii cu boltă, mai bine escortă, oprește-te din tremurat, stai nemișcat, ce-nu-știi, ce-nu-șă-n cap.

Ah, uite, vorbesc serios. Să sau să n-o duc pe St. Vincent la Lisabona pe jos. Drum sprâncenat, ceva ficat, pff, pff, balsam de rufe, trufe, bombe din metal topit, gloanțe, ciuruit. Să sau să n-o trec pe cotoroanță râul. Fără glumă, îi minciună. Cântă un cântec pasăre neagră, pirat, galben-de-te-ia-dracu' automat,

nasol, băiat matol, cacealma, pușlama, cacealma, ieși afară dumneata, cacealma. Răbdare.

Aș fi putut să-l dau pe spate pe un scaun și să-l hrănesc cu țârâita cu buletine mohorâte despre cum a murit de fapt soția lui, s-a stins într-o oră. ALTE PĂSĂRI AR FI FĂCUT-O, nu există răi buni în regat. Gata cu croncănitul, la treabă.

Eu cred în metoda terapeutică.

BĂIEȚII

Eram niște băieței cu mașinuțe cu telecomandă și seturi de ștampile cu tuș și știam că se întâmpla ceva. Știam că nu primeam răspunsuri directe când întrebam „unde e Mami?“ și știam, chiar dinainte să fim duși în camera noastră și să ni se spună să stăm pe pat, de o parte și de alta a lui Tati, că ceva se schimbase. Am ghicit și am înțeles că era o viață nouă, și că acum Tati era un Tati diferit, iar noi eram băieți diferiți, eram niște băieți curajoși fără Mami. Așa că atunci când ne-a spus ce se întâmplase, nu știu ce gândea fratele meu, dar eu gândeam așa:

Unde sunt mașinile de pompieri? Unde sunt zgomotul și agitația unui eveniment ca ăsta? Unde sunt străinii care se străduiesc peste poate să ajute, care țipă și ne aruncă echipament fosforescent de urgență, încercând să ne liniștească și să ne salveze?

Ar trebui să fie bărbați cu căști care vorbesc un limbaj nou și dramatic de criză. Ar trebui să fie un zgomot îngrozitor, complet străin și nepotrivit pentru apartamentul nostru confortabil din Londra.

Nu erau mulțimi, nici străini în uniformă și nici un limbaj nou de criză. Stăteam în pijamale și oamenii ne vizitau și ne dădeau chestii.

Vacanța și școala au ajuns același lucru.

KRA

În alte versiuni, sunt doctor sau stafie. Instrumente perfecte: doctori, stafii și ciori. Noi putem să facem lucruri pe care alte personaje nu le pot face, cum ar fi să mâncăm tristețea, să deznaștem secretele și să purtăm bătălii teatrale cu limbajul și cu Dumnezeu. Am fost prieten, scuză, deus ex machina, glumă, simptom, născocire, spectru, cârjă, jucărie, fantomă, căluș, psihanalist și dădacă.

La urma urmei, am fost „pasărea centrală… pretutindeni“. Sunt un șablon. Eu știu asta, el știe asta. Un mit în care să te strecori. În care să aluneci.

Inevitabil, trebuie să-mi apăr poziția, pentru că poziția mea este una sentimentală. Nu știți poveștile despre originea voastră, adevărul vostru biologic (accident), morțile voastre (cel mai adesea, mușcături de țânțar), viețile voastre (negare, cu dragă inimă). Dar nicio tragere de inimă să discut despre absurditate cu niciunul dintre voi, care ne-ați persecutat încă de la începutul timpului. La ce folosește o cioară unei haite de oameni în doliu? Ciopor.

Fior.

Chinuitor.

Astupare.

Mirare.

Apăsare.

Hău.

Deci, da. E adevărat că mănânc pui de iepuri, că jefuiesc cuiburile, înghit mizerii, înșel moartea, îmi bat joc de flămânzii fără adăpost, dau indicații greșite și dezinformez. Cra-cra, ciocăni-te-aș! La dracu', cât timp irosit.

Dar îmi pasă, profund. Oamenii mi se par plictisitori, mai puțin când suferă. Foarte puțini sunt aceia care, când au parte de sănătate, dezastre, foamete, atrocități, lucruri minunate sau normalitate, mă interesează (interesați-MĂ!), dar de copiii fără mamă îmi pasă. Copiii fără mamă mă fac pur și simplu să cârâi de bucurie. Pentru o pasăre sentimentală, este o împlinire, o mană cerească și un deliciu să atace un astfel de cuib.

TATI

Am desenat-o desfăcută, cu coastele răsfirate, întinse ca un xilofon, cu păsări moarte care cântau la oasele ei.

KRA

Am scris sute de memorii. E un lucru necesar când ai un nume mare ca al meu. Cred că asta e ceea ce se cheamă obligatoriu.

A fost odată ca niciodată o nuntă însângerată, iar fiul cioară era furios că mama lui se căsătorea din nou. Așa că a zburat departe. A zburat să-și caute tatăl, dar n-a găsit decât hoituri. S-a împrietenit cu fermieri (aducea alte păsări în bătaia puștilor lor), cu oameni de știință (făcea trucuri cu instrumente pe care nici măcar cimpanzeii nu puteau să le facă) și cu unul sau doi poeți. De câteva ori, a crezut că a găsit oasele tatălui său și a plâns și a țipat la uliii plini de ură „astea sunt oasele cenușii ale Tăticului meu pătat“, dar de fiecare dată când se uita din nou, era cadavrul altei ciori. Atunci, obosit de stilul de viață din fabule, sătul de faima sa de rău augur, a sărit, a zburat și s-a târât până acasă. Petrecerea de nuntă era încă în toi, iar bărbătușul sur care se împreuna cu maică-sa în mormanul de gunoi de la baza scărilor nu era altcineva decât tatăl lui. Fiul și-a țipat durerea și nedumerirea spre părinții care se zvârcoleau. Tatăl lui a râs. CRONC. CRONC. CRONC. Ai trăit multă vreme și ai fost cioară în toată regula, dar tot nu știi de glumă.

TATI

Moale.

Fină.

Ca o lumină, ca piciorul unui copil, dat cu pudră de talc și sărutat, ca velurul invers mângâiat, ca praful, ca o furnicătură, ca o promisiune, ca un blestem, ca un sâmbure, ca orice fărâmițat, împletit, legat sau numărat, ca orice creat de natură, violent și liniștit.

Lipsesc toate. Și nimic nu mai are răbdare acum.

BĂIEȚII

Eu și fratele meu am descoperit un peștișor tropical undeva, într-o baltă dintre stânci. Ne-am pus în minte să-l omorâm. Mai întâi, am aruncat pietriș în apă, dar peștele era iute. Apoi, am încercat cu pietre mai mari și bolovani, dar peștele se ascundea în colțuri, printre crăpături, sau se ferea. Noi eram pui de oameni, iar peștele era doar un pește, așa că am inventat o metodă de a-l omorî. Am umplut balta cu pietre, încolțind peștele într-o zonă din ce în ce mai mică. Curând, se învârtea încet și trist în mica închisoare, iar noi am ales piatra potrivită. Fratele meu a aruncat-o cu avânt, piatra a sărit și a împroșcat cu apă când s-a izbit de altă piatră, apoi am ridicat-o încântați. Peștele era mort, asta era sigur. Toată distracția s-a risipit pe plaja mare și pustie. Mie mi s-a făcut rău, fratele meu a înjurat. A propus să aruncăm peștele neînsuflețit în mare, dar n-am putut să-l ating, așa că am luat-o la fugă înapoi pe plajă, iar Tati nu și-a ridicat privirea din carte, dar a spus: „ați făcut ceva rău, îmi dau seama“.

TATI

Nu ne vom mai certa niciodată, certurile noastre minunate, scurte, trase la indigo. Broderia delicată a ciondănelilor noastre.

Casa devine o enciclopedie fizică de lucruri care nu-i mai aparțin, ceea ce continuă să mă șocheze, și este principala diferență dintre casa noastră și o casă în care boala și-a văzut de treabă. Oamenii bolnavi, în ultima lor zi pe pământ, nu lasă bilețele lipite de sticlele de vin roșu, cu „SĂ NU CUMVA, MUISTULE!“. N-avea nicio treabă cu moartea și nu există nicio rămășiță a suferinței, pur și simplu avea treabă cu viața, apoi s-a dus.

Nu va mai folosi niciodată (machiaj, șofran, peria de păr, dicționarul).

Nu va mai termina niciodată (romanul Patriciei Highsmith, untul de arahide, balsamul de buze).

Iar eu nu voi mai cumpăra niciodată volume verzi din colecția Virago Classics de ziua ei.

Nu-i voi mai găsi firele de păr.

N-o voi mai auzi respirând.

BĂIEȚII

Am găsit un pește într-o baltă și am încercat să-l omorâm, dar balta era prea mare și peștele prea rapid, așa că am construit un baraj în jurul lui și l-am zdrobit. Mai târziu, fratele meu a făcut la nesfârșit poze cu balta, cu peștele, cu noi. Grafice prin care explica alegerile noastre. Fratele meu folosește mereu grafice ca să explice alegerile noastre, dar nu sunt tehnice, sunt niște mâzgăleli. Fratelui meu îi place să facă grafice mâzgălite, prost desenate, chiar dacă, de fapt, știe să deseneze foarte bine.

KRA

Capul jos, hai în ham, privind.
Capul jos, sari, șovăind.
Capul sus. „CRONCĂNITURI RĂSUNĂTOARE, PUTERNICE ȘI INDIGNATE“ (*Ghidul Collins despre păsări*, pag. 45).
Capul jos, pune-i dopul, tândălind.
Capul jos, freacă bine, țopăind.
El ar avea multe de învățat de la mine.
De asta sunt aici.

TATI

În permanență are loc un schimb fascinant între sinele natural al lui Kra și sinele lui civilizat, între gunoier și filosof, între zeița ființei desăvârșite și pata neagră, între Kra și condiția lui de pasăre. Mie mi se pare că este același schimb de sine dintre doliu și viață, dintre atunci și acum. Aș avea multe de învățat de la el.

BĂIEȚII

Tati a plecat. Kra e în baie, unde se duce des pentru că îi place acustica de acolo. Noi stăm ghemuiți lângă ușa închisă și ascultăm. Vorbește foarte rar, foarte clar. Sună demodat, ca discul de vinil cu Dylan Thomas al lui Tati. Zice TRAUMATISM. Zice SUBIT. Zice A determinat… tușește și scuipă și încearcă din nou, A DETERMINAT. Zice TRAUMATISMUL SUBIT A DETERMINAT PIERDEREA CUNOȘTINȚEI.

Tati se întoarce. Kra schimbă placa.

KRA

Mă duc, m-aduc, grijania lor de griji. Bună bătătură, crip-crap crip-crap cine-mi lazărește boabe din tăietură? Hai la zdrelealã, un pic de ciordeală, asta are, asta n-are, am prins în capcană copii fără mamă, în cazan cu ei, Prorocește-l, răsucește-l și rostogolește-l, buze trislungite, nimicește-l. Uf, ce mai țicneală! Să mai încerc, blesteme mai puține. Haha, ce nobilă-i natura, haha cra haha cra haha, nu-i de mine.

(Fac asta, adică înșir aiurea chestiile astea cioresti, pentru el. Cred că se crede un mic șaman de Stonehenge, că aude spiritul păsării. Mie-mi convine, fac orice îl ajută să treacă peste asta.)

Megalit!

Partea a doua

Apărarea cuibului

TATI

Paisprezece luni ca să termin cartea pentru Parenthesis Press: *Kra al lui Ted Hughes pe canapea: o analiză sălbatică.*

Am un editor jegos din Manchester, care-mi trimite bilețele de încurajare și spune că ar înțelege dacă ar fi prea mult pentru mine să scriu o carte acum. Ne-am înțeles ca acesta să fie subiectul cărții. Doar că voi divaga un pic. Cei de la Parenthesis speră că aceasta va prezenta interes pentru toți cei sătuli de arheologia cuplului Ted și Sylvia. Nu este o carte despre ei, cu asta suntem de acord, însă omitem să discutăm despre ce ar trebui să fie.

De fiecare dată când mă așez și mă uit la notițele mele, apare Kra în birou. Uneori întins pe podea, rezemat pe o aripă („Uite! Sunt Venus din Corvino!“), alteori cocoțat răbdător pe umărul meu, sfătuindu-mă („Chiar e corect față de Baskin?“). De cele mai multe ori, e fericit să stea ghemuit în fotoliu, citind în liniște, suflând greu. Răsfoiește cărți cu poze și volume de poezii, țâțâie și oftează. Nu are timp de romane. Alege cărți de istorie doar ca să-i facă idioți pe oamenii de vază sau ca să înjure biserica. Îi plac cărțile de memorii și a fost încântat să descopere cartea despre o scoțiană care a adoptat o cioară de câmp.

KRA

A fost odată ca niciodată o pasăre dădacă, hai să-i zicem Kra.

Citise prea multe basme rusești (băiatul cel leneș arde, Baba Cloanța urlă, Prințul cumsecade câștigă), dar era un îngrijitor autorizat și acreditat, mult admirat de părinții din Londra, foarte solicitat în serile de vineri. În anunțul lui publicitar scria:

„Paradisul bebelușilor: somnic, lăptic, tot tacâmul!“

Kra a stins televizorul și a propus un joc. „Băieți“, a zis el, „fiecare dintre voi trebuie să construiască aici, pe podea, un model al mamei voastre. Exact așa cum v-o amintiți! Și acela dintre voi care construiește cel mai bun model va câștiga. Nu cel mai realist, ci cel mai bun, cel mai fidel. Premiul va fi…“, a zis KRA mângâindu-i pe părul proaspăt spălat, „că pe cel mai bun model îl voi aduce la viață, o mamă vie care să vă învelească seara la culcare.“

Și băieții s-au pus pe treabă.

Primul fiu a ales să deseneze, concentrându-se furios ca un pictor de fresce înalt de-o șchioapă, trudind în patru labe pe eșafodaj. Treizeci și șapte de coli de hârtie A4 lipite una de alta și întregul curcubeu de culori, creioane și stilouri. Cu dinții din față își mușca buza de jos, ofta zgomotos pe nas în timp ce-i modifica ochii, îi arunca, începea din nou, lucrând de sus în jos, mulțumit de mâini, mulțumit de picioare.

Al doilea fiu a ales să asambleze, să facă un model al femeii compus din tacâmuri, panglici, articole de papetărie, jucării, nasturi și cărți, pe care le ajusta ca un maniac — sărind în sus, așezându-se — de parcă era mecanic la cursele de mașini. Plescăia și țâțâia în timp ce lucra la mama-mozaic, mulțumit de față, mulțumit de înălțime. Și „Stop!“, a zis Kra.

„Amândouă sunt extraordinare“, a spus el, admirându-le operele. „Tu i-ai surprins zâmbetul, tu i-ai redat postura, exact atât de lăsați avea umerii!“

Iar băieții abia așteptau să afle cine câștigase. „Care?! Care mamă?!“, dar KRA a început să țopăie, le-a evitat privirea, și-a înăbușit un chicotit și s-a întors cu spatele.

„Kra, care din aceste mame false ne-a adus una adevărată?“

Dar Kra era mut, nu mai râdea.

„Kra, nu te prosti, arată-ne-o pe Mămica noastră adevărată, nu mai zăbovi!“

Și Kra a început să plângă.

Iar băieții l-au gătit pe Kra într-un cuptor bine încins până când n-au mai rămas din el decât celulele.

Acesta este coșmarul lui Kra.

BĂIEȚII

Da? a spus ea, înainte să moară.
Nu vrem să facem baie, suntem curați la fund!
Amândoi am făcut baie aseară.
Bine, a zis ea. Atunci în pat cu voi, la citit povești.

Da? a spus ea, înainte să moară.
Nu vrem să facem baie, suntem curați la fund!
Amândoi am făcut baie aseară.
Dacă-i așa, a zis ea, nu tu baie, nu tu povești.

Voi hotărâți.

TATI

Vom umple casa asta cu jucării și cărți și ne vom văita ca niște copii uitați la locul de joacă.

Nu voiam o soție în minus și treburi în plus, așa că am acceptat ajutor. Fratele meu a fost nemaipomenit, *dă-mi mâncare, lasă-mă să țip*, cu băieții, cu banca, cu poșta, cu școala, cu doctorii și cu ai noștri. Părinții ei au fost drăguți, cu slujba, cu banii, cu ai lor, *lăsați-mi spațiu, lăsați-mi timp, lăsați-mă s-o simt, lăsați-mă să-mi cer iertare, să găsesc și altceva în afară de furie*. Prietenii ei, familiile noastre, cu vestea și toate detaliile, și cu lucrurile ei, cinstindu-i memoria, așa cum se cuvine, găsind o cale pe măsura noastră, fără clișee.

BĂIEȚII

Nu la mult timp după aceea, murea Buni. Ni s-a spus că putem să urcăm, așa că am urcat. Covorul era gros și moale, iar noi eram desculți. Ea avea un rezervor de oxigen pe roți. Ne-am dus de o parte și de alta a patului și am luat-o de mâini. Mâna pe care o țineam eu era ridată, moale și uimitor de caldă. Buni a zis că are să ne spună niște lucruri dacă eram pregătiți să le auzim. Am spus că eram pregătiți. Ne-am născut pregătiți, Buni, a zis fratele meu, ceea ce mie mi s-a părut nepotrivit, dar ea a răspuns „Da, născuți pregătiți, dragul meu“.

Ea ne-a spus că oamenii sunt rareori cu adevărat buni, dar că adesea sunt amuzanți, ceea ce este mai bine. „Ați face bine să vă pregătiți pentru dezamăgire“, a spus ea, „când aveți de-a face cu bărbații. În general, femeile sunt mult mai puternice, de obicei mai deștepte“, a zis, „dar mai puțin amuzante, ceea ce e păcat. Faceți copii, dacă puteți“, a zis, „pentru că veți fi buni la asta. Luați orice veți găsi în casa asta. Vreau să vă dau tot ce am pentru că sunteți cei mai dragi și frumoși băieți. Voi îmi amintiți de tot ce m-a interesat vreodată“, a spus ea.

„E foarte neplăcut să mă auziți răsuflând greu?“

„Nu“, am zis noi, „e-n regulă.“

„Luați țigări din sertarele din bucătărie“, a zis, „și într-o zi veți sufla și voi la fel de greu ca mine. Margaretele de pe mormântul meu vor pufni și gâfâi, fiți atenți la ce vă spun.“

Am rămas lângă ea în timp ce dormea și o femeie înaltă cu o uniformă albă, strâmtă, i-a schimbat așternutul.

TATI

Pe marginea șoselei era o vulpe tânără, moartă, cu ochii deschiși, înțepenită în zăpada înghețată, părând mai degrabă născută moartă decât o victimă a șoselei.

Aș putea s-o duc pe bicicletă la Heptonstall sau s-o las să se dezghețe în bucătărie și să le-o arăt fiilor mei.

Sunt obsedat.

Îmi amintesc seara în care am ajuns acasă și i-am spus că am terminat planul cărții, iar ea a spus „Să ne-ajute Dumnezeu!“ și am băut Prosecco și ea a zis că pot să-mi primesc mai devreme cadoul de ziua mea. Era cioara de plastic. Am făcut dragoste și am sărutat-o pe omoplați și i-am amintit povestea cu părinții mei, care mă mințiseră că le cresc aripi copiilor, iar ea a zis „Corpul meu nu seamănă cu al unei păsări“.

Eram fix la jumătate, mai aveam atâția ani în față și nimic nu era de la sine înțeles.

Vreau să fiu iar acolo. Iar și iar. Vreau să fiu ținut în brațe, vreau să țin în brațe. Era cioara de plastic.

Am făcut dragoste. Povestea cu aripile. Corpul meu nu seamănă cu al unei păsări.
Din nou.
Aripile.
Dragostea.

Ca al unei păsări.
Din nou. Implor totul din nou.

BĂIEȚII

Ne plăcea să jucăm un joc numit Bumul Sonic. Zburam cât de repede puteam prin pădurea de pini, ca gloanțele printr-o mulțime, și ne luam la întrecere să vedem cine evită ultimul un copac. Zburam cât de repede puteam prin pădurea de pini și apoi ne răsuceam, zburam lateral la câțiva milimetri de copac, țipând BUM SONIC în timp ce ne retrăgeam rapid. Într-o zi mi-a venit să-l necăjesc pe fratele meu. L-am provocat să ricoșeze din copac la fel ca un glonț ce lovește un umăr în treacăt, apoi își schimbă traiectoria. Eu am fost primul, m-am avântat cu toată puterea drept spre copac și BUM SONIC în ultima clipă l-am evitat, iar aripa mea a lovit trunchiul, poc, și m-am afundat mai departe în pădure (ca un glonț ce lovește un umăr în treacăt, apoi își schimbă traiectoria). Fratele meu a zburat prea jos și prea repede, și nu s-a mai răsucit, poc, o creangă ascuțită i-a străpuns gâtul, iar el a rămas acolo agățat, cârâind „sonic. sonic. sonic“. Asta e doar parțial adevărat.

TATI

Se jucau de-a păsările, se jucau de-a leii. Au trecut prin mai multe faze: dinozauri, camioane, Pisicile-Fulger, kung fu, minciuni, sport.

Era foarte mică diferența dintre lumea lor imaginară și cea reală, iar oamenii vorbeau despre mecanisme prin care făceau față situației, despre copilărie normală și timp. Mulți spuneau „Aveți nevoie de timp“, când, de fapt, noi aveam nevoie de detergent, șampon contra păduchilor, abțibilduri cu jucători de fotbal, baterii, arcuri, săgeți, arcuri, săgeți.

Era foarte mică diferența dintre lumea mea imaginară și cea reală, iar oamenii vorbeau despre volum de muncă rezonabil, perioade de recuperare și obsesii sănătoase. Mulți spuneau „Ai nevoie de timp“, când, de fapt, aveam nevoie de Shakespeare, Ibn ’Arabi, Șostakovici, Howlin’ Wolf.

Îmi amintesc că au lăsat ceaiul neterminat, iar eu am ciugulit bruschetele de pește mâncate pe jumătate, mazărea rece și ketchupul întărit.

Îmi aduc aminte că am spus „Arunc toate jucăriile la gunoi!“, iar ei au chicotit.

Îmi aduc aminte că mi-era teamă că ceva neapărat va merge prost dacă eram atât de fericiți, eu și ea, în zilele de început, când dragostea se statornicea în viețile noastre la fel ca aluatul care umple colțurile tăvii pe măsură ce se umflă și se coace.

Îmi amintesc prima mea întâlnire, la cincisprezece ani, cu o fată pe care o chema Hilary Gidding. O monedă căzuse în spatele scaunelor de cinematograf și amândoi ne-am strecurat mâinile în despicătura îngustă și scămoasă dintre scaune, pe lângă floricele de porumb și cotoare lipicioase de bilete, și mâinile noastre s-au întâlnit când bâjbâiau după monedă pe covor și a fost ca un șoc electric. Încheietura prinsă în tapițerie, întunericul, neprevăzutul, minunata mizerie din spațiile publice.

BĂIEȚII

Tati și Kra se certau în camera de zi. Ușa era închisă. Se auzea cra-scra-ca-cra-scra încet, ca un zumzăit, iar Tati zicea Încetează, Încetează, ca-cra și smârcâit, vomitat, scuipat, înjurături, croncănituri, lătrat, suspine, o adunătură ciudată, ca de instrumente de percuție, de sunete sacadate ale tatălui și strigăte violente ale păsării, țipete și bufnituri, dureri ascuțite de rupturi.

Kra a ieșit, ciufulit, cu ochii mari. A închis ușa încet în urma lui și a venit lângă noi la asa din bucătărie.

Am colorat cu cariocile poze cu grădina zoologică, iar Kra a depășit contururile.

TATI

Îmi aduc aminte cum împingea când i-au spus să împingă, iar moașa jamaicană îi zicea: „Împinge, fată! Împinge, fată!“. Ea a zis: „Nu vreau să fac caca“, iar eu am râs și am zis: „Prea târziu“. Așa a apărut primul, acoperit cu o cremă ciudată, mirositoare, flămând și micuț.

Îmi aduc aminte cum împingea când i-au spus să împingă, iar moașa scoțiană zicea: „La naiba, uite capul!“ Ea zicea: „Doare, la dracu-la dracu-la dracu, ce doare!“ și plângeam amândoi și așa a apărut al doilea, vinețiu, urlând, un mic contorsionist.

Ea este doamna Laocöon, stă pe plajă cu brațele încrucișate și spune: „Ia uite la afurisiții ăia de băieți“, iar noi suntem la cincisprezece metri în mare, măcinați de tristețe.

BĂIEȚII

Câteodată spunem adevărul. E felul nostru
de a fi drăguți cu Tati.

TATI

Introducere: Coșmarul lui Kra Mi-e dor de soția mea
Cap. 1. ~~Pericole magice~~ Mi-e dor de soția mea
Cap. 2. ~~Domnia tăcerii~~ Mi-e dor de soția mea
Cap. 3. ~~Șarlatan greu de ucis~~ Mi-e dor de soția mea
Cap. 4. ~~Dezastru afrodiziac~~ Mi-e dor de soția mea
Cap. 5. ~~Comedie tragică~~ Mi-e dor de soția mea
Cap. 6. ~~Bebelușul (Dumnezeu) din lac~~ Mi-e dor de soția mea
Cap. 7. ~~Cântecul~~ Mi-e dor de soția mea
Concluzie: Vindecare și creștere Mi-e dor de soția mea

KRA

Au fost odată ca niciodată doi oameni mari care erau frați între ei. Erau înfrățiți unul cu altul.

Fratele cel mare avea niște ghete cu talpa ferfeniță. La aproape un kilometru de sat, pe Dealul Morii de Vânt, șosetele lui erau umede și lipăiau, iar el a propus să se întoarcă să-și ia niște ghete mai bune, dar fratele mai mic a continuat să meargă.

„Singurele ghete pe care le mai avem sunt vechile mele ghete, dar cred că-ți sunt deja prea mici.“

„Așa e.“

„Ghetele mele de rezervă sunt mai bune decât singurele tale ghete.“

S-au târât cu greu în sus pe dealul abrupt, urcând pe terasamentele subțiri de calcar ca înotătorii ce spintecă valurile care se sparg, iar în vârf s-au oprit ca să privească în jos la satul așezat frumos în căușul văii.

„O să te chinui cu ghetele astea de rahat, frate. La un moment dat, s-ar putea să dăm de pietre ascuțite sau de spini.“

„Cred că, la un moment dat, e posibil.“

„Atunci o să te chinui, să știi.“

Fratele mai mic a tușit și a scuipat o bilă de flegmă gălbuie spre poarta morii de vânt, apoi l-a înjurat pe proprietar. Fratele mai mare a râs.

Au coborât repede printre copacii cu coroanele retezate, care îmbrăcau partea îndepărtată a Dealului Morii de Vânt. Deasupra lor atârna un acoperiș din petice luminoase, iar podeaua întunecată era străpunsă peste tot de lumină.

Un cerb a țâșnit dintr-un arbust de laur și fratele mai mare a șoptit: „Salut, prietene!“

Celălalt frate și-a folosit mâna pe post de armă și a strigat PAC!, iar un fazan speriat a țâșnit în sus spre verdele neon cu un țipăt.

Întrebări de evaluare:

- Credeți că frații din acest fragment sunt realiști?
- Decorul rural în care are loc povestea modifică în vreun fel modul în care vă raportați la personaje?
- Dacă ghetele sunt o metaforă pentru capacitatea de a face față durerii, cine credeți că a murit?
- Scrieți următorul alineat al poveștii, concentrându-vă pe următoarele teme: omul față în față cu natura, ghete, frați și revoluția rusă.

BĂIEȚII

A fost omorâtă în bătaie, le-am spus odată unor băieți la o petrecere.
Ce nașpa, frate, au spus ei.
Spun minciuni despre cum ai murit, i-am șoptit lui Mami.
Și eu aș face la fel, mi-a șoptit și ea.

TATI

Îmi aduc aminte că s-a prefăcut că-i plăcea să se uite la ceremoniile de decernare a unor premii fără să-i placă, de fapt, și asta m-a surprins, iar când i-am spus că se transmitea nu-știu-care ceremonie, a trebuit să stăm să ne uităm la toată. Hai să mergem la culcare, a zis ea, nu prea știm cine sunt oamenii ăștia.

Câștigători, am spus eu. Absolut fiecare pizdă proastă, urâtă și împuțită de acolo.

Și ne-am dus la culcare.

Sunt zile în care îmi dau seama că am uitat lucruri elementare, așa că mă reped sus sau jos sau unde sunt ei și zic: „Trebuie să știți că Mami a fost cea mai amuzantă, cea mai minunată persoană. A fost prietena mea cea mai bună. Era atât de sarcastică și de iubitoare…“ și apoi rămân fără baterii, pentru că pare o chestie atât de tâmpită și de patetică, iar ei dau din cap și spun: „Știm, Tati, ne amintim“.

„Ea ar zice să sunt siropos.“

„Ești siropos.“

Băieții îmi oferă un loc pe canapea lângă ei și bunătatea lor atât de naturală mă doare ca o criză de apendicită. Trebuie să mă aplec și să mă țin cu mâna pentru că sunt așa de buni și-și tot reînnoiesc și-și alimentează bunătatea fără ca bateriile mele să contribuie în vreun fel la asta.

KRA

Încercați să vă gândiți la toți trei odată, înainte de a-i privi mai de aproape. A este pentru B ceea ce este C pentru A plus B minus C. Minunat. Uitați-vă încă o dată, așa, cuprindeți-i pe toți cu privirea. Acum de la stânga la dreapta? Bine. Acum de la dreapta la stânga. Bine. Acum luați-i la rând pentru numărătoare: unu, doi, trei. Acum absorbiți-i pe toți odată. Încă o dată, unu, doi, trei? Și… absorbiți. OK, începem:

În stânga, e tatăl. Această imagine ocupă poziția funcțională de început al tuturor lucrurilor, de întrebare, ceea ce mie-mi place să numesc George-Dyer-pe-budă, de flanc stâng, de scripete, de leagăn al educației, de biserică goală, etapă a suferinței, icoană a durerii, carnea.

În mijloc, al dumneavoastră, cu respect. Un iz de penaj negru și o duhoare de moarte. Pam-pam! Acesta este miezul putred, Grünewald, cuiele din mâini, acul din braț, trauma, bomba, lucrul după care nu mai putem vreodată să scriem poezii, ușa trântită, *in-principio-erat-verbum*. Foarte Ce-morții mă-sii. Foarte sport-sângeros. Foarte academic-scorțos.

Dar nu vă opriți din privit. Tripticul arată cum să nu te oprești niciodată. Este cultură. În dreapta, avem băieții. Două siluete, dar o singură formă, ar putea fi feminină, ar putea fi masculină, abia dacă putem descifra patru piciorușe și patru mânuțe (vițelul abia-născut în icoana din dreapta!) și niște fețișoare pline de speranță. Și, brusc, icoanele anterioare capătă sens,

este matematică pură, este logică antică. Este natură. Asta numesc eu înălțarea, stilul târziu, călătoria de zece ani spre casă, săgeata în ochi, fuga. Foarte apus de soare. Foarte rapsod. Foarte sfâșietor.

BĂIEȚII

Mami ne certa pe toți pentru că stropeam oglinda cu pastă de dinți.

Câțiva ani, am tot stropit, scuipat și periat prea mult și oglinda noastră era un dezastru plin de stropi albi, plăcerea noastră vinovată.

Într-o zi, Tati a curățat oglinda și toți am fost de acord că era mai bine așa.

Diverse alte lucruri ne scăpau. Făceam pipi pe colac. Nu închideam niciodată sertarele. Făceam lucrurile astea ca să ne fie dor de ea, să continuăm să o vrem.

TATI

Petrol, când te uiți mai de-aproape, noroi, când te uiți mai de-aproape, nisip, când îl inspiri, nămolos preschimbat în mătăsos.

Îmi era așa de dor de ea încât am vrut să-i construiesc un monument de treizeci de metri cu mâinile goale. Voiam s-o văd stând într-un fotoliu mare de piatră în Hyde Park, savurând priveliștea. Toți trecătorii ar fi înțeles ce dor îmi e de ea. Cât de fizic resimt dorul ăsta. Dorul meu de ea e cât un prinț imens de aur, cât o sală de concerte, o mie de copaci, un lac, nouă mii de autobuze, un milion de mașini, douăzeci de milioane de păsări și mai mult. Dorul meu de ea e cât un oraș întreg.

Câh, a spus Kra, parcă ai fi un magnet de frigider.

BĂIEȚII

În iarba înaltă, descopăr cărări bătătorite, poate făcute de fratele meu, așa că șoptesc „Frate'miu, ești aici?“, iar adulții care trec pe lângă noi ne văd, la distanță de un metru unul de altul, dar noi suntem în catedrale, infinite, vaste.

Kra chicotește. „Sunt aici, nu mă vezi, sunt veeeeeerde!“

TATI

I-am spus celui mai bun prieten: Ea ar fi supărată pe mine că stăm o zi în plus pentru petrecerea de după meciul de fotbal de sfârșit de semestru, pentru că o să avem de suportat tot traficul de la plecarea în vacanță. Prietenul meu a spus: Trebuie să încetezi să mai gândești așa, s-o implici și pe ea. Una e să suferi, alta e să ai o obsesie nerealistă.

Și înainte aveam o obsesie nerealistă față de ea, am spus eu. Te duci la vreun psiholog? a întrebat el. Ca să vorbești pe îndelete despre asta?

Da, am spus.
E bun?
Foarte bun.

Aproape am râs gândindu-mă cum ar sta Kra într-un birou, cum ar ciuguli Kra o factură, cum ar fi Kra recomandat de un medic de familie sau cum ar fi el disponibil prin sistemul național de sănătate. Kra meditând la Winnicott, clătinând din

cap, dar plăcând-o înciudat pe Klein.

Da, i-am spus prietenului meu cel mai bun. Nu-i nevoie să-ți faci griji. Primesc ajutor.

BĂIEȚII

Cam pe când a murit Mami, a venit un uragan și mulți copaci au căzut la pământ. În pădurea de fagi de lângă casa lui Buni erau o mulțime de copaci căzuți pe jumătate, care se rezemau pe cei rămași în picioare.

Mă urcam din ce în ce mai sus până când greutatea mea făcea copacul căzut să alunece, iar eu mă prăbușeam. Uneori, în leagăne moi de verdeață, alteori, în cuiburi de ramuri ascuțite. Fratele meu țipa EȘTI MORT!

Nu țin minte dacă jocul ăsta a fost ideea fratelui meu sau a lui Kra.

Când s-a înserat, Tati a venit la noi în pădure și a spus: „Sângerezi. La dracu', îți curge sânge de peste tot". Eu eram amorțit de frig, zgârieturile mă furnicau, iar Tati i-a zis fratelui meu să se gândească serios la comportamentul lui.

KRA

Asta e adevărat:

A fost odată ca niciodată un demon care se hrănea cu durere. Aroma delicioasă a șocului nemilos și a pierderii neașteptate plutea ademenitor dinspre ușile și ferestrele casei triste a unui văduv.

Așa că demonul și-a propus să găsească o cale de a intra acolo.

Într-o seară, copiii erau proaspăt îmbăiați, iar soțul se pregătea să le spună povești, când s-a auzit un ciocănit în ușă.

Cioc-cioc-cioc. „Deschideți, deschideți, sunt eu, de la 56. Sunt… Keith. Keith Coleridge. Nu aveți cumva niște lapte?“

Dar tatăl cel înțelept știa că nu era niciun număr 56 pe străduța lor liniștită, așa că nu a deschis ușa.

În seara următoare, demonul a încercat din nou.

Cioc-cioc-cioc. „Deschideți, deschideți, sunt de la Parenthesis Press. Sunt Paul. Paul… Graves. Am aflat vestea. Îmi pare tare rău că vin abia acum. Am adus pizza și niște jucării pentru băieți.“

Dar tatăl cel atent știa că fusese un Pete de la Parenthesis și un Phil de la Parenthesis, dar niciodată un Paul de la Parenthesis, așa că nu a deschis ușa.

În seara următoare, demonul a alergat la ușă, vânăt de efort și trosnind din toate încheieturile.

Cioc-cioc-cioc. BANG. BANG. „Deschideți! Poliția! Știm că sunteți acolo, e o situație de urgență, aveți cinci secunde să deschideți ușa sau o spargem noi.“

Dar bărbatul cu dureri lumești știa câte ceva despre lege și a simțit că asta era o minciună.

Demonul a plecat și s-a întrebat ce să mai facă data viitoare. Era josnic ca tabloidele, așa că în minte i-a venit un plan imbatabil.

Cioc-cioc-cioc. Cioc. Cioc. Cioc. „Băieți? Eu sunt. Mami. Iubitule? Sunteți acolo? Băieți, deschideți ușa, eu sunt. M-am întors. Dragule? Băieți? Dați-mi drumul în casă.“

Copiii și-au aruncat păturile cât colo, și-au trecut piciorușele peste marginea patului și au luat-o la fugă pe scări. Cavitățile inimilor lor nedumerite de copii s-au umplut de dor și au fremătat, au săltat către înainte, înainte, înainte de toate astea. Tatăl, îmbătat de vocea iubitei lui, s-a repezit pe scări în urma lor. Sunetul vocii ei era arzător, ca o foame de lup ce răsărea prin fiecare por crud și golit de speranță, nimicire, splendidă nimicire.

„Venim, Mami!“

Prietenul și oaspetele lor, care era o cioară, i-a oprit la ușă.

Iubiții mei, a spus el.

Iubiții mei dragi și triști. Nu e ea. Duceți-vă înapoi în pat și lăsați-mă pe mine să mă ocup de asta. Nu e ea.

Băieții l-au luat cu blândețe pe tăticul lor încovoiat, din hârtie creponată, și l-au dus înapoi la etaj, câte unul sub fiecare braț, ghidându-i imponderabilitatea, și l-au culcat în pat să doarmă. Apoi s-au așezat la fereastră și au privit în jos la ce se întâmpla și le-a plăcut foarte mult, pentru că așa-s băieții.

Kra a ieșit, a zâmbit, a adulmecat aerul, a salutat cu o înclinare a capului și a închis ușa în urma sa, trântind-o cu piciorul. După aceea, Kra i-a arătat demonului ce se întâmplă când o cioară respinge un oaspete nepoftit în cuib, dacă sunt pui în cuibul acela:

Cu un CRONC puternic, o săritură, o bătaie pe jos, un dans puțin distrat, un HONC, o rotire și o înălțare, ca un disc ridicat, dar nearuncat, ci coborât supersonic, exploziv, ciocul s-a năpustit tare ca un ciocan în craniul demonului, pocnind și împroșcând, apoi a izbit mai departe în os, creier, lichid și membrană, în coloana chircită, vertebra pocnită, vertebra zdrobită, vertebra ciugulită și stuchită și unu-doi-trei-patru-cinci până jos rapid ca un piranha, ciupind, tăind, destrămând materia demonului, stropind cu sânge și măduva spinării și căcat și pișat, zdrențuind mărunțaiele, biciuind ligamentele și nervii de pe-acolo, vesele spaghete, lână încurcată, apucând cu ghearele, sfâșiind, tăind, sorbind, râgâind, înveselit de cât a rănit, rănit, rănit, iar pentru Kra era ca o pubelă minunată plină de ambalaje de cartofi prăjiți și înghețată, și crenvurști și pui de măcăleandru, și de toate delicatesele scârboase, învigorându-se tot ca un vânt din vest deasupra mlaștinii, ca un ulm de castel ce saltă în bătaia vântului, ca vechile plăceri de familie ale speciilor din adânc. Și Kra stă încântat într-o băltoacă de mizerii, măturând răbdător rămășițele demonului și împingându-le cu ghearele într-o gură de scurgere.

Odată ce și-a terminat treaba, Kra umblă țanțoș în susul și josul străzii, scoțând avertismente, în timp ce băieții îmbrăcați în pijamale aplaudă și încurajează — tăcuți în spatele geamului — de la fereastra dormitorului. Kra trimite avertismente întregului oraș, avertismente în versuri, avertismente în multe limbi, avertismente cu margini sângerânde, avertismente cu haz, avertismente cu dans și amenințări sub centură și voodoo și jocuri de cuvinte și o spectaculoasă urâțenie străveche.

Mulțumit cu felul în care a apărat cuibul, KRA intră încet înapoi să caute niște mâncare.

TATI

Ce glumă proastă, ce coșmar, ce poezie slabă, ce diferență în cr

cr

cr

cr

cr

on că nit, ăn ță nit, ă pă tu ră, ea tor.

Cr

Cr

cr

iz

ă

BĂIEȚII

Era tânăr și bun și uneori hazliu. Tăcea, apoi devenea livid, apoi răutăcios și distant, apoi obsedat și bântuit, și scria, scria, scria.

Ia veniți să vă uitați, a zis Kra. Tati pare mort!

Ne-am strecurat înăuntru și camera mirosea a șoareci putreziți și erau scrumiere pe plapumă și sticle pe podea. Cu brațele răstignite, Tati părea o jucărie stricată, iar gura îi era cenușie și lăsată ca un sufleu ratat.

Tati, ai murit?

Tati, ai murit?

Tati ne-a răspuns cu un pârț lung și plângăcios, apoi a dat din picior.

Sigur că n-a murit, găgăuță, a zis fratele meu.

Nici n-am zis că a murit, am spus eu.

Hopa, a spus Kra.

N-am murit, a spus Tati.

TATI

Dragă Kra,

Astăzi am făcut un desen de care sunt foarte mândru. Te înfățișează pe tine, stând pe un scaun și având băgată pe mână o păpușă cu chipul lui Ted. În fața ta e Ted, stând pe un scaun și având băgată pe mână o păpușă cu chipul tău. Asemănarea este superbă!

Păpușa Kra a lui Ted are o bulă pentru text. Păpușa Kra spune: „TED, PUȚI A MĂCELĂRIE“.

Cred că ți-ar plăcea foarte mult.

BĂIEȚII

Tati ne spunea povești, iar când Tati se schimba, se schimbau și poveștile.

Îmi amintesc o poveste despre un deratizator. Deratizatorul lua șobolanii morți și le bătea cozile în cuie în tăblia patului său, unu, doi, trei, patru, cinci. Deratizatorul l-a omorât pe regele șobolanilor și toată lumea știe că un rege-șobolan nu poate fi ucis decât dacă îi fierbi inima. În timp ce deratizatorul dormea, coada regelui șobolanilor s-a desprins singură de pe tăblia patului, s-a târât de-a lungul ei și a împletit cozile șobolanilor morți într-un laț, cu care l-a spânzurat pe deratizator. Deratizator, șobolan, a zis Tati, ce înțelegeți din asta?

Tati ne spunea povești, iar când Tati se schimba, se schimbau și poveștile.

Îmi amintesc o poveste despre un scriitor japonez care a căzut în propria sabie, iar aceasta era atât de ascuțită încât a tăiat până și sângele și a ieșit curată pe partea cealaltă.

Îmi amintesc o poveste despre un războinic irlandez care și-a omorât fiul din greșeală, dar când și-a dat seama, n-a fost chiar așa de supărat, pentru că fiul o meritase.

TATI

Suprafața de lucru din bucătărie are o zonă de care mă sprijin în timp ce băieții mănâncă Weetabix. Este un pic mai departe

de zona din suprafața de lucru din bucătărie de care obișnuia să se sprijine soția mea.

ESTE FOARTE GREU, NU AVEM DE UNDE SĂ ȘTIM CÂT VA MAI DURA, DAR NE TEMEM PENTRU OAMENII PRINȘI ÎN ORAȘ.

Băieții aud știrile. Trebuie să știe. Le povestesc multe despre război.

Chinul și durerea din lume sunt de neimaginat, dar vreau să încerce.

KRA

Note pentru memoriile mele literare orale, dacă-mi dați voie:

Cât îmi plăcea să stau singur în casa lor, în toiul după-amiezii, și să-i aștept să se întoarcă de la școală. Recunosc că aș fi putut fi acuzat că prezint simptome legate de fantezii materne neîmplinite, dar eu sunt cioară și putem face multe lucruri în întuneric, chiar să ne jucăm de-a Mami. Doar ciuguleam pe ici, pe colo, uitându-mă ba la una, ba la alta. Din când în când, ridicam câte o șosetă sau câte o piesă de puzzle. Lăsam câte un răhățel moale în locurile în care știam că el nu va face niciodată curat.

Primul lucru pe care îl auzeam erau melodiile și trilurile subțiri, amestecate, cântecelele și veselia. Băieții. Putea să fie o bufnitură, atunci când se loveau de ușa de la intrare, apoi respirația gâfâită în timp ce-l așteptau pe Tati să-i ajungă din urmă. El deschidea ușa și, cu un clic, apartamentul se umplea de zgomot, Descălțarea, Ghiozdanele jos, Vă rog, Nu lăsa aia acolo, am spus să Nu lași aia acolo, haideți, fuga, fuguța, sus pe scări.

Bărbătușii obosiți au un legănat leneș și frumos, se rostogolesc, se trântesc și cad grămadă în răstimpul de dinainte de a începe să zburătăcească după mâncare sau distracție, iar eu mă simțeam cuprins de un optimism și o veselie ce nu mă caracterizează de fiecare dată când îi priveam cum se întorc gârboviți, fără rușine, pe craca lor. Iar zahărul! În serile în care

le dădea el dulciuri sau se cățărau ei pe dulap și jefuiau, ca niște ciori, rezerva tatălui lor. Dacă nu ați observat copiii oamenilor după ce au mâncat cantități serioase de zahăr, trebuie s-o faceți. E amuzant să-i vezi agitați și înnebuniți cam o oră, după care se pleoștesc.

Seamănă nefiresc de mult cu puii de vulpe îmbătați de sânge.

BĂIEȚII

Am adunat elasticele aruncate de poștaș. Ne-am gândit să construim din ele o minge uriașă. Am renunțat.

Am făcut baze, tabere, vizuini, adăposturi, fortărețe, buncăre, castele, cazemate, tuneluri și cuiburi.

Priveam Londra și Londra ne oferea mame posibile în blugi și tricouri cu dungi și ochelari de soare Ray-Ban, așa că le ocheam și ne plăcea durerea crudă și răutăcioasă pe care ne-o provoca acest lucru. Eram blazați când dădaca ne spunea „Cum puteți să râdeți de asta? E așa de trist!“

Stăteam în echilibru pe marginea canapelei și plonjam pe covor, iar Tati striga: Credeți că asta nu vă afectează genunchii, dar vi-i afectează, iar când o să ajungeți de vârsta mea, o să aveți probleme grave la genunchi, OK, iar eu n-o să vă împing peste tot într-un cărucior, ca pe niște cerșetori amărâți, și dacă aveți impresia că mint, ar fi trebuit să vedeți cum avea bunica genunchii, terminați, ca un câmp de bătălie, abia dacă mai putea să stea în genunchi, de mică și-a bătut joc de articulațiile ei, balet, mai ales, dar și sărit de pe canapea, și doctorii i-au despicat genunchii, asta era înainte de chirurgia cu laser, iar dacă nu mă credeți, puteți

Ne-am oprit din ascultat și am continuat să sărim.

După apariția chirurgiei cu laser, dar înainte de pubertate, înainte de complexe, înainte de liceu, înainte ca banii, timpul

sau apartenența la un sex să vină peste toate. Înainte ca limbajul să fie o capcană, pe când era un labirint. Înainte ca Tati să fie un bărbat în ultimii treizeci de ani de viață. Chiar, dacă te gândești, ăsta era cel mai bun moment posibil să pierzi o mamă.

TATI

„Pe asta ți-o zic gratis“, a spus Kra.

„Hmm.“ (Încerc să lucrez, încerc să dau mai puțină atenție noțiunii de Kra, având în vedere că citesc o carte despre iluziile psihotice.)

„Dacă soția ta este fantomă, atunci nu se tânguie prin dulapurile și colțurile casei ăsteia, nu bântuie pe aici, jelind pierderea maternității sau plângând amar când vă vede pe voi trăind fără ea.“

„Nu?“

„Nu. Crede-mă, știu câte ceva despre fantome.“

„Zi mai departe.“

„Va fi transportată în trecut, cu mult înainte de tine. Se va duce în zilele de aur ale copilăriei ei. Fantomele nu bântuie, ci regresează. La fel ca atunci când vrei să adormi și te gândești la copaci sau pajiști, te refugiezi imediat, simbolic, într-o iconografie preexistentă de siguranță și mulțumire timpurie. Exact acolo se duc și fantomele.“

Mă uit la Kra. În seara asta, el e Polifem și are un singur ochi, un autentic glob magic lucitor.

„Hai! Zi mai departe.“

„Serios?“

„Te rog.“

„Nu-s maimuță de circ.“

„Spune-mi.“

„E mai degrabă un parfum sau o amintire sinestezică, dar e ceva de genul ăsta…“

Stă nemișcat. Gâtul nu-i mai iese în afară, ciocul se abține să mai împungă. Pentru prima dată de când a sosit, postura lui nu mai sugerează că e gata oricând pentru violență.

Stă nemișcat, așa cum n-am mai văzut niciodată să stea un animal neîmpăiat. Nemișcat ca un mort.

„Mda… p-p-p, da, ăăă, ups, stai așa, ba-ram-bam-baram, barapasaurus, filme cu mămica, nunți și spioni, atâtica, stai puțin… nu, lasă, hai să-i dăm drumul...

La joacă toată lumea! Clădirea Crucii Roșii, pardoseală din lemn, pantofi de pânză. Prăjituri cu ciocolată. Biscuiți sub formă de înger.
Rulouri cu smochine. Întreceri de dans. Rulouri cu smochine.
Arta îmbinării peticelor pentru începători. Cerneală invizibilă.
Rațele și vânătorii, adică, atinselea, prinselea, știți voi. Leagăne cu sfoară. Mâinile uriașe ale tatălui ei.
Ochiuri de apă (Yorkshire?). Pescuit de crabi, plase, sardine, ascunzători, așteptarea.
Numărat (abac? mărgele?).
Trambuline/dulciuri cu anason/ouă vopsite.
Ascuțitori? Copacul Depărtărilor, Robert… cum se numea? Robert, Căluțul Hapciu?“

Stăm în tăcere și îmi dau seama că rânjesc.
Recunosc câteva dintre ele. Îl cred. Îl cred la modul absolut și minunat și totul mi se pare foarte cunoscut.

„Îți mulțumesc, Kra.“

„Face parte din serviciile mele.“

„Serios. Mulțumesc, Kra.“

„Cu plăcere. Dar te rog să nu uiți că sunt legenda din cântecul lui Ted al tău, Kra ce aduce frigul morții, te rog. Nemernicu’ naibii, mâncător de Dumnezeu, lingător de gunoaie, asasin de cuvinte, profanator de cadavre, bomba matematică și așa mai departe.“

„El nu ți-a zis niciodată «nemernicu’ naibii».“

„Norocul meu!“

BĂIEȚII

Au fost odată ca niciodată doi băieți care își aminteau înadins lucruri greșite despre tatăl lor. Se simțeau mai bine dacă vreodată uitau lucruri despre mama lor.

Erau o grămadă de ecuații și tranzacții în mica lor familie. Unul dintre băieți a visat că își omorâse mama. S-a asigurat că nu era adevărat, apoi a aruncat la gunoi o lingură scumpă din argint, pe care o moștenise tatăl lui. Dispariția lingurii a fost regretată. Băiatul s-a simțit mai bine.

Unul dintre băieți a pierdut prețiosul bilețel din cutia pentru prânz, în care mama sa îi scrisese „noroc“. A plâns singur în camera lui, apoi a aruncat un căluț de jucărie spre posterul înrămat cu Coltrane al tatălui său. Jucăria s-a spart. Băiatul s-a simțit mai bine. Tatăl a măturat supus toate cioburile și a înțeles.

Erau o grămadă de pedepse și de presimțiri în mica lor familie.

TATI

Băieții se ceartă.

BĂIEȚII

Frigul l-a trezit pe unul dintre ei, așa că el l-a trezit pe celălalt și i-a spus: TATA A PLECAT, iar celălalt a fost de acord. Mama lor plecase — fie se culcase în zăpadă și murise, fie fusese luată de lupi — așa că știau câte ceva despre cum miroase și sună o căsuță când unul dintre părinți este plecat; și aveau dreptate, căci tatăl lor plecase.

Poate că o să se întoarcă, a spus unul dintre băieți, iar celălalt l-a ciufulit și ochii i-au zâmbit, pentru că nu, nu avea să se întoarcă. Un tată care a plecat plecat rămâne.

Așa că au fredonat cântecelul *Să facem curat!* în timp ce adunau lucruri aruncate prin toată casa și le puneau la locul lor, apoi s-au îmbrăcat cu toate hainele, astfel încât arătau mai grași decât erau, și au plecat și ei.

Au mers timp de trei zile, dormind numai în timp ce se rostogoleau la vale, așa că n-au stat nicio clipă pe loc. Și-au pierdut corpurile copilărești și le-au crescut bărbi și straturile de haine au plesnit pe ei, așa că într-a patra zi, când a răsărit soarele, erau niște bărbați mari și goi.

Ia uită-te la tine, i-a zis unul celuilalt. Uită-te la cocoșeii noștri, i-a spus celălalt fratelui său.

Au ajuns la o căsuță și au bătut la ușă. De îndată ce femeia nespus de frumoasă le-a răspuns, au știut că nu erau pregătiți pentru nimic altceva decât ca ea să le fie mamă, așa că au luat-o

la fugă spre casă, iu-huuu, sus pe dealuri, prin pădurea înghețată, în casă, sus pe scări, în pat — cu ochii închiși bine —, iar când s-au trezit, tatăl lor le pregătea micul dejun.

TATI

Ne-am dus la o prezentare de păsări de pradă în zbor. Pe un câmp. Undeva la țară, cu vreo câțiva bătrâni simpatici și un ghid roșcat și dolofan, care vorbea la microfon; „iat-o, vedeta spectacolului“.

Prima pasăre arătată a fost un vultur pleșuv, impresionant, masiv, cu anvergura aripilor de un metru optzeci. Ce tare! am spus noi. Ce tare! Băieții erau fascinați.

„Priviți acum în timp ce se hotărăște dacă să-și ia HOPA, UITE-O CĂ PLEACĂ, sus, sus, ZBOARĂ, FATO, bravo, FATA MEA!“

Și și-a luat zborul. S-a *înălțat*. Și noi odată cu ea.

Băieții și-au încleștat degetele pe scaunele de plastic, vraja momentului — spectacolul păsării prizoniere — s-a risipit, dar eu am rămas mișcat de vulturul pleșuv. De splendoarea fizică a vulturului.

„Ei, ia te uită, ce avem noi aici? O, pe toți sfinții, ticălos mic ce ești, scuze pentru limbaj, oameni buni. Fiind primăvară, cioara de câmp de aici își apără ouăle, așa cum ați face și voi dacă s-ar învârti un afurisit de vultur pe aici, CE ZICEȚI DE ASTA! Doamnelor și domnilor, ăsta micu’ are curaj, nu glumă! O cioară care DĂ TÂRCOALE UNUI VULTUR PLEȘUV!“

Mi-am întors privirea într-o parte; băieții s-au prins instinctiv de mână.

„Doamnelor și domnilor, vă prezint un miracol al naturii dat dracului. Adică două păsări care practic înclină din cap una în fața celeilalte în semn de mare respect, la dracu'! Poți să ai mai multe kilograme decât mine, fir-ai al dracu', poți să fii de patruzeci de ori mai mare decât mine, dar dacă te apropii de ouăle mele, îți dau două de nu te vezi!"

Ne-am uitat în sus toți trei. Urale. „HAI, KRA!" am strigat noi.

„De ce nu", a spus iubitorul de păsări roșu la față, tipul nostru, ghidul nostru, „de ce nu, fir-ar să fie! HAI, KRA!"

Hai, Kra! Hai, Kra!

Și aceea a fost probabil cea mai frumoasă zi din viața mea de la moartea ei.

BĂIEȚII

A fost odată ca niciodată un rege care avea doi fii. Regina căzuse de la ușa mansardei și își zdrobise țeasta, iar cum servitorii din regat erau ocupați să lustruiască sculpturi pentru rege, aceasta a sângerat până a murit. Regele era prins cu îndepărtare inutilă a blestemelor și cu împiedicarea micilor războaie. Astfel că micii prinți se certau mereu.

Se pălmuiau. Un pumnișor, un ghiontișor. Prințul mai mic, scund și gras (numit Ivan cel Leneș sau Bestia Vinovată sau Lupul cel Lacom) trăgea brusc scaunul și-l făcea pe fratele său să se rostogolească pe dușumeaua rece de marmură. Piedică, lovit la țurloaie, gâdilat.

Apoi, pe măsură ce le era mai mult sau mai puțin dor de mama lor, și certurile lor se calmau sau se înrăutățeau. Cel mai chipeș dintre ei (numit Prințul Într-o-Clipă sau Vulturul Leneș sau Cerbul Înfometat) îngenunchea pe subsuorile cărnoase ale fratelui său și-și trecea genunchii peste mușchii alunecoși. Culcați pe băncile din sala tronului, se loveau întruna și dă-i și dă-i și dă-i și dă-i și dă-i până când fratele cerea îndurare în lacrimi, mai tare.

Apoi se mușcau. Apoi încercau să se înece reciproc. Apoi încercau să-și ardă părul unul altuia. Se legau unul pe altul, își suceau mâinile, își trăgeau chiloții peste cap, se scuipau.

Apoi au găsit o carte de otrăvuri și s-au îmbolnăvit pe rând, unul pe altul. Apoi s-au spânzurat unul pe altul. Apoi s-au jupuit

unul pe altul. Apoi s-au crucificat unul pe altul. Apoi și-au băgat cuie ruginite unul în țeasta celuilalt.

Într-o zi, regele, care din întâmplare se plimba prin labirintul palatului, a dat peste fiii săi însângerați înarmați cu arcuri, fiecare prinț clocotind de intenții criminale.

„Puii mei, iubiții mei băieți strengari, de ce vă jucați așa?“ i-a întrebat.

„Pentru că ne e-atât de dor de mami“, într-un glas băieții au cântat.

Regele a izbucnit în râs și s-a bătut ușor cu palma peste burdihan.

„Dragii mei drăcușori, aveți așa de multe de învățat despre ce înseamnă să fii rege. Regina nu era mama voastră la fel cum nu era a mea. Numai Dumnezeu știe ce târfe de pe coridoarele palatului v-au scuipat afară din ele pe voi doi, dar sigur nu a fost prietena-aia-a-unei-prietene căreia îi spuneam Regină.“

Așa că băieții și-au dat mâna foarte ușurați și au avut mare succes ca regi ai unor regate întinse și bogate.

KRA

Cranț, cranț, nu-ți dau niciun sfanț, pentru cei singuri înalță imnuri.

Am pierdut o nevastă o dată și numai o dată poate o cioară să-și piardă nevasta. Ah, ciocăni-te-aș! Tocmai mi-am amintit ceva.

Dintr-un salt a zburat de la Tintagel la Carlyle peste Morecambe-Orford, șui, a vrut să moară otrăvindu-se cu fructe sălbatice interzise și biserici drăguțe, dar gunoiul Angliei l-a salvat. Liniile energetice invizibile l-au aruncat în partea cealaltă a țării fără să-i dea timp de jelit, cablurile electrice au catapultat buchete slobode de oase și pene negre ca smoala și din cer a plouat cu alte ciori, o furtună de ciori moarte, o baie de păsări arse pe vârfurile stâncoase, dar cioara noastră ciugulea și pigulea doze de sucuri Lilt, prezervative Durex și mucuri de B&H sărate, iar furtuna de foc a trecut pe deasupra sa, la fel ca istoria scrisă pe deasupra oamenilor muncii. Mure, coacăze roșii, zmeurmure, porumbe. Goldane, pere-prune, mere pădurețe, vânătăi. Cheaguri, flegmă, gutui și tumori.

Privește într-o baltă de ulei și-și vede ciocul viu colorat, cu dungi roșii, verzi, mov și portocalii. Ca un nenorocit de papagal-de-mare.

Își deschide gura să țipe și scoate o frumoasă melodie englezească, un cântec despre verdeață, precum cântecul unei mierle sau o piesă a lui Ivor Gurney, cel atât de înzestrat.

Ăsta e încă unul dintre coșmarurile lui Kra.

BĂIEȚII

Odată ca niciodată, Tati s-a dus cu autobuzul la Oxford ca să-l audă vorbind pe eroul lui, Ted Hughes. Asta se întâmpla când Ted Hughes era cărunt și aproape mort, iar Tati abia terminase școala. Nu mai fusese niciodată la Oxford și era șocat că și acolo erau magazine normale, McDonald's și altele. Nu-i venea să creadă că erau derbedei care aruncau doze goale în stația de autobuz. El credea că acolo aveau să fie numai profesori care meditau.

A ajuns mai devreme cu trei ore, așa că și-a cumpărat niște discuri dintr-un magazin care avea ultimele noutăți. A luat ceva ce nu voia pentru că a fost prea stânjenit să-l corecteze pe vânzător. S-a dus într-o cârciumă și a băut două halbe de Guinness și a fumat țigări una după alta. Tati era tăcut, evaziv și romantic și pe vremea aceea se putea fuma înăuntru.

Tati a fost dezamăgit de mărimea și de aerul modern al Oxfordului. Crezuse că s-ar putea întâlni întâmplător cu Ted sau cu Peter Redgrove înainte de lectură. Apoi s-a rușinat de propria lui naivitate și a băut a treia halbă. Citea Osip Mandelstam, sublinia și îndoia paginile și-și copia fragmente în carnet. Își imaginase că în cârciumă avea să fie plin de tineri gânditori care să se comporte la fel ca el, dar, în afară de un bărbat îmbrăcat într-un tricou cu Spurs și câinele lui Beagle, cârciuma era goală.

Tati era într-o cârciumă de toată jena, chiar lângă stația de autobuz.

Avea păreri extrem de actualizate despre Hughes și Plath. Una dintre acele păreri era că totul trebuia să se schimbe. Era momentul să se renunțe la toate rahaturile alea și să se evalueze poezia fără certuri biografice partizane. Tati era pro-Ted. În autobuzul către Oxford, își imaginase niște discuții aprinse cu un cârd de fani ai lui Plath, purtate într-o cârciumă cu lambriuri pe pereți. „Bine, bine, acceptăm *Râul*“, ziceau ei. „De acord“, zicea Tati. „Mai fac și eu o încercare cu *Colosul*.“

Ca să fim corecți față de Tati, trebuie să recunoaștem că era un tip autentic. Tăcut, evaziv și tragic de demodat. A trebuit să facem mișto de el cât de tare am putut. Eram convinși că asta și-ar fi dorit Mami. Era cel mai bun mod în care puteam să-l iubim și să-i mulțumim.

Odată cu biletul a primit și o băutură gratis.

Biletul l-a păstrat, încă îl are în dosarul lui despre Ted.

S-a așezat la jumătatea sălii.

Și-a așteptat eroul.

(Un bărbat masiv, cu o carte ferfenițită, plină de adnotări, îmbrăcat probabil cu o jachetă Barbour, poate chiar aducând cu el un iz de la ferma din Devon sau având buzunarul mânjit cu urme de somon. Faimoasa lui șuviță rebelă s-a zbârlit și a albit, Tati știe asta, dar oare cum va avea părul? Poate o tunsoare scurtă, elegantă, de laureat. Și va vorbi numai despre Shakespeare sau va citi și un poem sau două? Unul sau două poeme noi, Ted? Pentru tinerii tăi fani? Pentru băieții care te-au așezat acolo sus, alături de Donne și Milton?)

Când a sosit, Ted nu arăta prea bine.

Conferința s-a desfășurat într-o ceață respectuoasă. Niciodată nu și-a amintit mare lucru din ea, decât că era foarte, foarte plină de Shakespeare și că unul dintre vorbitori avea o atitudine ostilă față de Ted.

A venit momentul pentru întrebări, iar Tati, atunci în vârstă de optsprezece ani, era deja roșu până-n vârful urechilor și avea palmele transpirate ale unui admirator pregătit pentru întrebări. În spate, o întrebare despre Caliban și imperiu. Da, Doamna din lateral, o întrebare despre recenziile negative. Da, Domnul de aici, din față, o întrebare despre Sylvia, întâmpinată cu un oftat de către mulțimea expertă în Ted și cu un politicos „nerelevant“ de către președinte. Apoi, o, ce bucurie, da, Tânărul din mijloc.

Tati s-a ridicat, ceea ce a fost amuzant, pentru că niciunul dintre ceilalți nu se ridicase până atunci. Chicotim când se ridică în picioare.

Întrebarea lui a fost foarte lungă și serioasă, și un pic încâlcită, dar era despre războiul nuclear, cenzură, poluare și Iacob I. Ted a încuviințat, a zâmbit, a încuviințat, iar președintele a spus: „Mulțumim, minunat, e mai mult un eseu decât o întrebare, dar mulțumim. Din păcate, nu mai avem timp“.

Tati s-a prăbușit pe scaun, stacojiu la față, cu lacrimi în ochi.

Se pare că Mami a plâns odată când el i-a spus povestea asta, dar stai! Stai! strigăm cu toții.

Stai, Tati, muiere melodramatică! Ai trecut peste umilința la care te-a supus președintele! De asta te iubim și râdem de tine. Există un final fericit.

În timp ce Tati își târa pașii spre ieșire, o mână imensă de poet l-a bătut pe umăr și vocea profundă, tărăgănată, puternică și seacă a lui Ted Hughes, cu accentul lui de York, l-a învăluit pe tăticul nostru fericit în toată frumusețea și căldura ei.

„Da“, a spus Hughes privindu-l pe Tati în ochi.
„Da?“ a spus Tati.
„Îhâm“, a zis Hughes și s-a îndepărtat.

Iar Tati a uitat ce a întrebat și Ted Hughes a murit, la fel și Mami, iar fratele meu îmi spune altfel povestea despre Oxford.

Partea a treia

Permisiune de plecare

KRA

O să-ți povestesc cum a murit soția ta.

TATI

M-am răzgândit. Nu vreau să aud așa ceva.

KRA

Dar tocmai asta e ideea. S-a lovit la cap.

TATI

Kra, serios, e bine așa. Știu. Nu am nevoie să știu.

KRA

Ca să vezi!

TATI

Dragă Kra,

Odată ai stat lângă patul meu și mi-ai vorbit cu ciripit de pasăre neagră și mi-ai spus să nu mă recăsătoresc niciodată, să-mi închid inima și să-mi leg sula. Noi, ciorile, suntem monogame, ai spus, și m-ai bătut pe frunte cu ciocul tău proeminent.

Apoi, mai târziu, ai stat lângă patul meu și mi-ai spus povestea lui Ted. Mi-ai vorbit cu vocea unui profesor de Yorkshire și mi-ai spus să-mi revin, să-mi găsesc o iubită, să mă pun pe treabă, să mă gândesc la băieți. Înapoi la muncă, ai zis. Ar trebui să te muți cu o gagică tânără și prietenoasă, căreia îi place cum sună „mamă vitregă“. Să te tăvălești în fân. Am aruncat pătura cât colo, am dat din mâini și din picioare, am scuipat spre tine, dar tu erai în altă parte și a trebuit să adorm sfâșiat între ce spuseseși tu și ce credeam eu.

Nesomn.

Muchii ascuțite.

Răsuflare rău-mirositoare.

BĂIEȚII

Odată desenam la masa din bucătărie și Tati a spus: „Niciodată nu e prea mult să ne gândim la cât de important este Picasso“, iar fratele meu a spus: „Ce lăbăgeală, Tati!“, iar Tati a râs așa de tare că aproape i s-a făcut rău.

Îl insultam și făceam mișto de el pentru că părea că asta îi amintește de Mami.

Odată ca niciodată am fost într-un loc secret cu Buni. Era un zid imens în semicerc, din nisip roșu, care cu mult timp în urmă fusese în mare. Dacă-i dădeai un șut, cădea o scoică. Era chiar în mijlocul unui câmp de rapiță de un galben strălucitor.

Tati n-a venit. Tati n-a avut nicio legătură cu chestia asta.

TATI

Avea gripă. Era ceva neobișnuit pentru ea să fie bolnavă. Băieții erau mici, ninsese și ea nu suporta să alergăm ca nebunii prin casă, așa că ne-am îmbrăcat și ne-am dus în parc, să ne dăm cu sania. Eram jalnici fără ea. Băieții nu știau unde le erau căciulile. Nu puteau să-și bage mănușile cu sfoară prin gecile matlasate; nu voiau să vadă alți băieți, băieți mai mari, dându-se cu sania pe deal. Mă simțeam complet neputincios. I-am scos afară fără cizmulițele de cauciuc, așa că, până am ajuns în stradă, deja îi dureau degețelele de la picioare. Amândoi se smiorcăiau și toți trei am simțit că, fără ea, lucrurile nu mergeau cum trebuie. Lor le era milă de mine. Tocmai fusesem dat de gol, tocmai le arătasem că priceperea mea ca tată depindea în întregime de ea și mă simțeam extrem de jenat. Poate că, dacă aș fi știut că era o repetiție generală pentru restul vieților noastre, aș fi spus GATA CU SMIORCĂIALA, MUCOȘILOR sau AJUTAȚI-MĂ. Sau ia-mă pe mine, ia-mă pe mine în locul ei, te rog.

TATI

Lucruri de care Kra NU se sperie:
Ted.
Biografiile Sylviei.
Dumnezeu.
Fermele eoliene.
Copiii fără mamă.
Vulturii pleșuvi.
Omul Negru.
Sperietorile.
Omul.
Moartea.

Lucruri de care Kra SE sperie:
Divorțul.
Intrigile.
Afacerile.
Catolicii.
Sârma ghimpată.
Pesticidele.
Bârfele.
Taxidermia.
Keith Sagar.

TATI

Cam la doi ani după aceea, mult prea curând, dar chiar la timp, am adus acasă o femeie, o specialistă în Plath pe care o

cunoscusem la un simpozion.

Era amuzantă și deșteaptă și făcea tot ce putea, având în vedere situația a dracului de complicată în care eram. A trebuit să nu facem prea mult zgomot, pentru că băieții dormeau la etaj.

Era drăguță, cu pielea catifelată, un corp gol care nu semăna deloc cu al soției mele și o respirație ce mirosea a pepene. Dar eram pe canapeaua cumpărată de soția mea, beam vin din pahare primite de soția mea, sub tabloul pictat de soția mea, în apartamentul în care murise soția mea.

Nu am făcut sex cu multe femei și am devenit bun la asta numai cu soția mea, făcând lucruri care îi plăceau ei. Nu voiam să fac lucrurile alea sau să mă gândesc dacă ar trebui să fac lucrurile alea sau să mă gândesc la gândit, ceea ce înseamnă că am lovit-o în dinți, apoi m-am sprijinit cu genunchiul pe coapsa ei, apoi mi-am cerut prea multe scuze, apoi am terminat prea repede, apoi m-am străduit prea mult și apoi nu destul.

Dar a fost bine, iar ea a fost adorabilă și am fumat țigările ei tari la fereastră și am vorbit despre tot ce citiserăm vreodată care să nu fie scris de Sylvia sau de Ted sau despre ei.

Ea a plecat, iar eu am fost agitat din cauză că eram vesel. M-am plimbat prin apartament de parcă atunci îl vedeam prima oară, făcând pași mari și inspectându-i suprafețele cu prea multă hotărâre. Am intrat în camera băieților să văd ce fac.

*

Când am coborât, Kra era pe canapea
și mă imita pe mine — se opintea și gemea.

BĂIEȚII

Se pare că facem cu rândul câte zece ani, suntem definiți ba de motivația serioasă de a merge mai departe, ba de prăpăstii imense de melancolie.

La fel ca toată lumea, până la urmă.

Credeam că ea va apărea într-o zi și ne va spune că totul a fost un test.

Credeam că vom muri amândoi la aceeași vârstă ca ea.

Credeam că putea să ne vadă prin oglinzi.

Credeam că era agent sub acoperire, îi trimitea bani lui Tati și-i cerea informații la zi despre noi.

Aveam grijă să-i adăugăm ani la vârstă, să nu rămână captivă în timp.

Aveam grijă să o numim Bunica, atunci când Tati a devenit Bunicul.

Sperăm că suntem pe placul ei.

TATI

Dragul meu băiat,

De un Crăciun, cam la vreo trei ani după ce a murit mama voastră, v-am dus la culcare pe tine și pe fratele tău, iar eu m-am întins pe canapea. Beam vin roșu și citeam R. S. Thomas, când a intrat ea și m-a salutat. Era goală, doar că purta șosete (ceea ce nu era o priveliște prea frumoasă nici măcar când trăia). S-a împiedicat de covor, a căzut și s-a lovit la cap de măsuța de cafea. Am mers sus și i-am pus niște alifie de arnică pe umflătură și ne-am ciondănit din cauza dezordinii din dulapul cu medicamente. Apoi v-am umplut ciorapii cu cadouri și am intrat pe furiș în camerele voastre ca să v-i lăsăm lângă pat. Eu m-am dus la culcare, iar mama voastră a mai stat să citească o vreme.

Ce ți-am povestit este complet adevărat.

Ești cuminte? Nu-ți bate capul cu ce să faci sau să nu faci, nu contează.

Cu drag,

Tati

BĂIEȚII

Unul dintre frați stătea liniștit în compartimentele fraților și se străduia din răsputeri, dar era furios. Despre mine e vorba. Am avut câțiva ani grei, acum mi-e bine, dar sunt tăcut și nesentimental. Fratele meu strigă KRAAAAAA și vorbește cu ele. Anii îngrozitori din viața mea au fost marcați de ciori. Să vă spun un mic secret. Nici măcar n-am citit cartea. Nu-mi place Hughes și nici poezia.

Nebunie. Prețiozitate. Refuz. Indulgență.
Nonsens.

Când eram adolescent, am plecat cu o pușcă pe un câmp să trag în ciori. Am împușcat una și am vrut să continui. Voiam să adun un morman de păsări negre moarte, cu ciocuri urâte, cărora să le dau foc. Dar sunt atât de deștepte, au știut ce intenții aveam și s-au ținut la distanță.

M-am întors la singura cioară moartă, chiar la timp ca s-o văd târându-se pe miriștea plină de cremene.

Tati a avut câteva prietene, dar nu s-a mai recăsătorit; așa părea cel mai bine pentru toată lumea.

Eu sunt oricare dintre frați.

TATI

Conceptul de a merge mai departe a fost adus în discuție după

vreun an sau doi de către bărbați prietenoși în numele soțiilor lor bine intenționate. Femei care ne iubeau. Femei care mă cunoșteau din copilărie.

Ei, am spus eu, mergem. O LUĂM DRACULUI LA FUGĂ PRIN SPAȚIU DE PARCĂ AM FI TREI RABLE FĂRĂ FRÂNĂ, mulțumesc, Geoffrey, și transmite-i salutări lui Jean.

Conceptul de a merge mai departe este pentru oamenii proști, pentru că oricine are un pic de minte știe că durerea este un proces de durată. Refuz să mă grăbesc. Și nimeni să nu încetinească sau să accelereze sau să repare durerea ce ne apasă.

Așa că am intrat în camera lor în toiul bleumarin al nopții de vară și i-am ascultat respirând. Pături mototolite, membre mici și moi ieșind de sub bumbacul imprimat cu roboți și pirați, jucării de pluș asortate. Veneam cu soția mea să-i învelim și să ne minunăm de cât de perfecți erau când dormeau. Râdeam de cât de frumoși erau — „Ce nebunie!“ spuneam noi. Și chiar era o nebunie.

Am stat acolo în picioare, am respirat același aer cu ei și am meditat, ca întotdeauna, la lucruri precum fragilitate, pericol, noroc, imperfecțiune, șansă, bunătate, umor, cinste, ochi, păr, oase, imposibila liniște fremătătoare în care se reface epiderma, niciodată agitată, mereu gata de sărutat, chiar și când e acoperită de cruste, chiar și când e sărată, și m-au copleșit toate nopțile în care mă simțeam complet, absolut sfâșiat de cât de mult îi iubeam pe copiii ăștia, și i-am întrebat cu voce tare:

Vreți să MERGEM MAI DEPARTE?

Niciun răspuns.

Ar trebui să ne gândim să MERGEM MAI DEPARTE?

Sforăitul ușor, plescăitul limbilor, oftaturile, aerul lin, invizibil și concentrat din partea de sus a unei camere de la etajul unui apartament în care oameni tineri visează.

Nu, am zis eu, sunt de acord, ne e bine așa.

Kra a venit lângă mine când am ieșit și am închis ușa, și mi-a cuprins capul cu un gest afectuos.

Nu ești singur, puștiule.

BĂIEȚII

Odată ca niciodată sunt adult, am un copil. Și o soție. Și o mașină. Parcă semăn un pic cu Tati.

Mergem cu mașina prin Chilterns, Downs, Moors, Broads, cântând *British Holidays for British People.* Tati făcea asta, ne arăta Marea Britanie. Cader Idris, Shingle Street, Mallyan Spout. Acum, băiețelul meu strigă „cra“ când vede o cioară, pentru că eu, atunci când văd o cioară, strig KRAAAA.

Spun povești despre o cioară, prieten de familie.
Soția mea clatină din cap. I se pare ciudat că-mi aduc aminte cu drag de vacanțele în familie petrecute cu o cioară imaginară, iar eu îi amintesc că ar fi putut fi orice, ar fi putut lua orice direcție, dar s-a întâmplat ceva mai mult sau mai puțin sănătos. Ne e dor de Mami, îl iubim pe Tati, facem semn cu mâna la ciori.

Nu e așa ciudat.

TATI

„Ascultă-aici, prea-bun-ca-să-l-pici, ram-pam-pa-ram-pam-pam.“

Puuuh!

„Pleacă de aici, Kra.“

OMUL Cum știi că ai găsit ceva pe care merită să-l ciugulești?

PASĂREA Păi, în mare parte are legătură cu faptul de a fi pregătit, care este o condiție atât instinctuală (foamea, viciile etc.), cât și pragmatică (un pachet crocant și arătos, un văduv arătos). Dacă-ți aduci aminte cum am început să lucrez cu tine, ceea ce părea vulgaritate corvidă primitivă era, de fapt, un program de îngrijire foarte bine pus la punct, conceput astfel încât să răspundă aspectelor specifice ale recuperării tale.

OMUL Am reacționat pe cât de bine te așteptai?

PASĂREA Mai bine decât mă așteptam. Dar este meritul băieților și al termenului-limită. Știam că, atunci când aveai să trimiți editorului varianta finală a eseului despre Kra, rolul meu avea să se încheie.

OMUL Adică durerea mea avea să ia sfârșit?

PASĂREA Nu, nici vorbă. Aveai să încetezi să fii complet neputincios. Durerea continui s-o simți și acum, și pentru asta n-ai nevoie de o cioară.

OMUL Sunt de acord. Se schimbă tot timpul.

PASĂREA Durerea?

OMUL Da.

PASĂREA Durerea e totul. E materia din care e făcut sinele, minunat de haotică. Are caracteristicile matematice ale multor forme naturale.

OMUL Cum ar fi?

PASĂREA De unde să încep? Păi, penele. Rahatul? Valurile? Fagurele? Nervura? Intestinele? Oasele? Penele, am zis deja, ușițele pentru pisici, stai, nu, stai, târlici, hărți, cărți, ciori, flori, piscuri în pliscuri în…

OMUL E absolut caraghios.

Dacă m-ar fi bântuit fantoma soției mele, cred că acum ar fi început să-mi șoptească: „Trebuie să-i zici lui Kra să plece“.

BĂIEȚII

Iată ce știm despre Tati. A fost un băiat liniștit. Cădea pe gânduri când ieșea cu familia la plimbare, mâzgălea și desena, și era ușor de rănit de puștii duri din școală. Nu se pricepea la aritmetică. Și-a petrecut primii douăzeci de ani din viață citind cărți, nefiind prea rău, dar nici prea bun la fotbal și așteptând-o pe Mami. A adorat miturile Greciei, rușii și pe Joyce. Aștepta să fie Tati al nostru.

Iar apoi, Mami și Tati s-au îndrăgostit și chiar au fost puternici ca stânca și rezistenți și lumea vorbește despre ușurință, bucurie și spontaneitate și despre faptul că cele două mirosuri ale lor au devenit unul singur, al nostru. Noi.

După aceea, a fost mai tăcut. Timp de doi sau trei ani, se pare că a fost foarte ciudat. Avea mereu înfățișarea și ținuta cuiva care plutea, care se învârtea în lumina aurie ca de bere a serii și era uimit de căldura persistentă. O jumătate de zâmbet și o jumătate de privire mijită, aruncată peste umăr. Luat pe nepregătite de împrăștierea infinit, infinit, infinit de înceată și surprinzătoare a tristeții. Ceea ce, privind în urmă, bănuiesc că a fost din cauza noastră. Nu putea să se dezlănțuie. Nu putea să-și dorească moartea. Nu putea să urle la o absență, când aceasta zâmbea strengărește, cânta, se umplea de pistrui sub ochii lui, în vara englezească, în vara tralali-tralala. Dacă îl învățase Kra ceva, poate că lucrul acela fusese echilibrul constant. În lipsa unui cuvânt mai puțin murdar: credința.

O scuză urlată, care este un da, care este un mulțumesc, care este un pas înainte.

TATI

Cărticica mea despre Ted Hughes a mers destul de bine. A fost recenzată în *TLS*:

„Prin refuzul său ferm de a aduce critici constructive la adresa lui Hughes sau a poemelor sale, aceasta va fi cu siguranță un deliciu pentru fanii adevărați ai amândurora“.

Editorul meu jegos din Manchester m-a invitat la prânz.

I-am vorbit despre ideea mea de a scoate operele complete ale lui Ted Hughes adnotate de Kra.

„Ce zici de o carte despre Basil Bunting?“ m-a întrebat el.

I-am explicat cum Kra ar viola, ilustra și polua opera lui Ted. Ar fi o analiză mai profundă, cu adevărat sălbatică, o apreciere critică și un act de răzbunare. Ar fi un caiet de amintiri, un colaj, un roman grafic, o dizolvare a granițelor dintre forme, Kra fiind un farsor, antic și postmodern, ilustrator, lector, barbar…

„Cerem nota?“ a zis editorul meu. „Trebuie să mergi mai departe. Ce zici de o cărticică despre Piper și Betjeman?“

Așa că m-am dus acasă să vorbesc cu Kra despre despărțirea noastră.

Nu l-am găsit. În schimb, am găsit biluțe din hârtie igienică udă, pe care băieții le aruncaseră pe tavanul din baie, ceea ce m-a

enervat, pentru că le spusesem că se murdărește varul, iar abia după ce am curățat, am pregătit cina și i-am băgat la culcare, mi-am dat seama că, bineînțeles, Kra plecase.

KRA

Permisiune de plecare, am terminat.
Să refac o ultimă dată cercul, granița dintre Băieți/Tati,
sari/uite/sari/stai?
Să-mi urmez o ultimă dată instinctul, berechet, vânând doliul
cu prânzuri la pachet?
Am visat că avea brațul albastru când am găsit-o.
Roșu unde-am atins, reacție, un pic am ciugulit, nimic?
Făptura mică, ștearsă, neasemănată a cedat unui os. Accident
pe jos.
S-a lovit la cap, a visat un pic, s-a simțit rău, a dormit, s-a ridicat
și a picat,
S-a întins și a murit. Un firișor de sânge dintr-o ureche.
Sari/uite/trage aer în piept/gustă/lasă. Ce risipă crasă.

Obraz, tibie, labă și deget — toate fără viață. Verighetă. Zâmbet.
Medicii sosesc, copiii la școală învață, învață.

Pe loc repaus, văduv englez, cap foliat,
Stei pentru descurcat, gemete, oftat, pufnit și trântit,
Leafă, examene, gafe, minciuni și-ntâmplări extatice,
Toată sfârșeala sfârșită ca poiana cu flori sălbatice. Începe iar la
timpul potrivit.
Unii tați fac asta, alți tați fac aialaltă. Unii sunt răi din fire, alții
cât se poate de buni.
Ne-ncornorat, neancorat, așa a fost mereu, înaripat. Elastic
plesnit, un adulmecat și-un strănutat, am plecat.
Retezat, ca să crească bogat.

Să ducă dorul unei mame, la asta chiar erau experți.

Cea mai mare plăcere a mea.

Fiți cuminți și ascultați de păsări.

Trăiască animalele imaginare, nevoia, înzestrarea.

Fiți buni și să vă aveți ca frații.

BĂIEȚII

Tati a zis că a venit timpul să împrăștiem cenușa lui Mami.

A sunat la școală dimineață să anunțe că am luat un virus. Parcă-s în carantină, a glumit el cu secretara, e rău aici, curge și pe sus, și pe jos, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

Scârbos. Am râs.

Hai, afară, copii! Puneți-vă hainele, căciulile, să mergem!

TATI

Ne-am dus într-un loc care-i plăcea ei. Pe drum, în mașină, le-am spus că-mi dau seama că am fost un tată ciudat de când a murit Mami. Ei mi-au zis să stau liniștit. Le-am spus că toate prostiile alea despre Kra se terminaseră, că o să lucrez mai mult ca profesor și n-o să mă mai gândesc la Ted Hughes.

Ei mi-au zis să stau liniștit.

Am parcat mașina și am mers câțiva pași cu vântul în față.

Am făcut pipi și vântul l-a aruncat înapoi pe pantalonii noștri.

În timp ce băieții săpau în pietriș, eu am ațipit, iar când m-am trezit, dormeau lângă mine, ca niște paznici, cu glugile ridicate. Mi-era cald.

Nu i-am trezit. M-am dus pe țărm. Am îngenuncheat și am deschis cutia.

I-am rostit numele.

Am recitat „Cântec de dragoste“, o poezie care mie-mi place mult, dar care pe ea nu o impresionase niciodată. Mi-am cerut scuze că am citit-o și mi-am zis să stau liniștit.

Cenușa se mișca și părea nerăbdătoare, așa că am întors cutia și am strigat în vânt

TE IUBESC TE IUBESC TE IUBESC

și cenușa s-a împrăștiat, o idee de nor, eșecul norilor, științific rapizi, vizual fără speranță, o jertfă de păsări mici arse aruncate pe cerul cenușiu, marea cenușie, soarele alb și gata. Iar băieții au venit lângă mine, o stavilă de râsete și țipete, îmi îmbrățișau picioarele, se împiedicau și mă-nșfăcau, săreau, se-nvârteau, se poticneau, hohoteau, țipau și strigau

TE IUBESC TE IUBESC TE IUBESC

iar vocea lor era viața și cântecul mamei lor. Nedesăvârșită. Frumoasă. Totul.